

William Shakespeare - Romeo a Julie

Úvod

Jméno: William Shakespeare (1564 - 1616)

Národnost: Anglie

Život autora

William Shakespeare byl **anglický dramatik, prozaik, básník a herec**. Narodil se do rodiny zámožného obchodníka a vyrůstal v prostředí střední vrstvy. V roce 1590 se přestěhoval do Londýna, kde začal působit jako herec a dramatik. Vstoupil zde do hereckého souboru s názvem **Služebníci lorda komořího**, se kterým později vybudoval slavné **divadlo Globe**, a stal se podílníkem v této divadelní společnosti, díky čemuž byl velmi dobře finančně zajištěn a získal značnou popularitu a uznání. Po roce 1613 se vrátil do Stratfordu, kde o tři roky později zemřel. **Shakespeareova díla byla nadčasová a celosvětově známá**, i v dnešní době je označován za nejvýznamnějšího světového dramatika všech dob a jeho díla jsou dodnes stále velmi populární.

Autorova tvorba

William Shakespeare je považován za jednoho z **nejvýznamnějších dramatiků v historii**, jeho tvorba zahrnuje více než 30 her a 154 sonetů. Shakespeareovu tvorbu můžeme rozdělit na tři období:

- 1. Období** - z počátku psal převážně komedie a historické hry
- 2. Období** - tragédie, které jsou typicky zakončené tragickou smrtí hlavních hrdinů
- 3. Období** - tragikomedie a sonety

Typickým znakem jeho tvorby jsou hry o pěti dějstvích, které jsou psané prózou i veršem - používal takzvaný **blankvers**, což je pětistopý jambický verš. Shakespeareovy postavy jsou psychologicky propracované a často čelí nevyhnutelným tragickým osudům.

Další autorova díla: **Sonety** - sbírka 154 sonetů, **Hamlet** - tragédie, **Zkrocené zlé ženy** - komedie

Literárně historický kontext

Období: Pozdní středověk - 15. - 16. století

Pozdní středověk je období **renesance a humanismu**. Renesance vychází z antiky, upouští se od náboženské tematiky a klade se větší důraz na vědu a rozum člověka. Dochází k rychlému rozvoji vědy a techniky, přírodní a zámořské objevy, vynález knihtisku. Rozvíjí se také literatura v národních jazycích.

Autorovi současníci a jejich stěžejní díla

Lope de Vega [Španělsko]

- Fuente Ovejuna - drama

Francesco Petrarca [Itálie]

- Sonety Lauře - zpěvník

Giovanni Boccaccio [Itálie]

- Dekameron - Soubor 100 novel

Dante Alighieri [Itálie]

- Božská komedie - alegorický epos

Druh: Drama**Žánr:** Tragédie**Forma:** Próza i poezie

Téma

Tragický osud dvou mladých milenců, kteří nemohou naplnit svou lásku kvůli nenávisti mezi jejich rody.

Motivy

Nešťastná láska, nenávist, tragická smrt, znepřátelené rody

Časoprostor

Čas není přesně určen, nejspíše 16. století. Itálie, město Verona.

Kompozice

- **Chronologický postup**
- Prolog + 5 dějství
- Členěno na odstavce, souvětí a věty
- Dílo je psáno jako scénář

Jazyková vrstva

Jazykové prostředky

- Spisovný jazyk
- Složitý jazyk a dlouhé věty
- Historismy a archaismy
- Míchá se próza s poezií - psáno blankversem = pětistopý jamb
- Text obsahuje hodně tropů a figur
- Dlouhé popisné pasáže - prvky líčení

Vypravěč

- Nezúčastněný - děj uvádějí a doplňují scénické poznámky

Vyprávěcí způsob

- Ich forma i er forma

Typy promluv

- Dialogy a monology
- Přímá i nepřímá řeč

Adaptace

Několikrát zfilmováno

Hlavní postavy

Montek - Hlava rodu Monteků

Kapulet - Hlava rodu Kapuletů

Romeo - Montekův syn, milenec Julie

Julie - Kapuletova dcera

Eskalus - Vévoda Veronský

Paris - Vévodův příbuzný, mladý šlechtic

Merkucio - Přítel Romea, vévodův příbuzný

Benvolio - Přítel Romea, synovec Monteka

Tybalt - Synovec paní Kapuletové

Bratr Vavřinec - Františkán

Bratr Jan - Františkán

Baltazar - Sluha Romea

Samson - Sluha Kapuleta

Řehoř - Sluha Kapuleta

Juliina chůva

Petr - Sluha Juliiny chůvy

Abraham - Sluha Monteka

Tipy na závěr

Zde najdeš eknihu Romeo a Julie zdarma ke stažení:

https://web2.mlp.cz/koweb/00/03/54/27/71/romeo_a_julie.pdf

Zajímal by tě videorozbor této knihy a autora?

Rozbory, které připravil projekt **Knihy trochu jinak** najdeš zde:

Rozbor: https://www.youtube.com/watch?v=Wgkolu83prU&t=1s&ab_channel=Knihytrouchujinak

Děj: https://www.youtube.com/watch?v=b3KX1R-2Nqo&ab_channel=Knihytrouchujinak

Vzorový text k procvičení rozboru uměleckého textu, který připravil projekt Nový Amos najdeš zde:

<https://www.statnimatorita-cestina.cz/romeo-a-julie>

Děj

První dějství

Děj se odehrává ve městě Verona v Itálii, kde žijí dva dlouhodobě znepřátelené rody Monteků a Kapuletů. Na začátku děje dojde k jejich menšímu střetu, který ukončí až vévoda Eskalus.

U Kapuletů se pořádá ples, na který se náhodou dostane i Romeo (syn Monteků). Na plesu jsou všichni v maskách, takže nikdo neví, že jsou zde i nezvaní hosté. Romeo se seznámí s Julií, kterou políbí a zamiluje se do ní. Až později zjistí, že je to Kapuletova dcera.

Druhé dějství

Romeo se snaží tajně dostat za Julií, přeleze zeď ke Kapuletům do zahrady. V okně se objeví Julie a začne si s Romeem povídat, jejich láska sílí a domluví se, že se vezmou. Romeo proto odchází za mnichem Vavřincem, aby domluvil svatbu.

Druhý den ráno přijde za Romeem Juliina chůva, ten po ní pošle vzkaz Julii o naplánované svatbě. Chůva se vrátí ke Kapuletům, Julii dlouho napíná, ale pak jí řekne, aby přišla odpoledne za františkány, kde je bratr Vavřinec oddá. Mnich Vavřinec i Romeo čekají na Julii, která po chvíli přichází.

Třetí dějství

Merkucio, Benvolio a Romeo se setkají s Kapulety a začne bitka. Tybalt pod Romeovou paží bodne Merkucia a se svými společníky utíká pryč. Nejprve se zdá, že bude Merkucio v pořádku, po chvíli ale kvůli zranění zemře. Po nějaké době se Tybalt vrátí zpět a Romeo s ním začne bojovat. Tybalt padne a Romeo z místa uprchne.

Julie je v zahradě, když za ní přijde chůva a řekne jí, že Romeo zabil Tybalta, a byl proto vyhoštěn. Julie tomu nechce věřit.

Kapuletovi mezitím Julii za zády domluví svatbu s Parisem, jelikož vůbec netuší, že se jejich dcera již zamilovala do Romea.

Romeo je u Julie v pokoji a loučí se s ní, protože už musí odejít. Chvilí po odchodu Romea vstoupí do pokoje Juliina matka, která jí oznámí, že bude mít ve čtvrtek svatbu s Parisem. Julie s tím nesouhlasí, Kapulet jí ale nedává na výběr. Buď si vezme Parise, anebo ji vyžene. Julie se rozhodne, že půjde pro radu za mnichem Vavřincem.

Čtvrté dějství

Paris přijde za Vavřincem, aby naplánoval svatbu. Mezitím za Vavřincem přijde i Julie a Paris odchází. Julie se svěřá, že svatbu s Parisem nechce, a Vavřinec pro ni vymyslí lest, která by mohla tento problém vyřešit. Řekne jí o lektvaru, po kterém na dva dny usne a bude vypadat jako mrtvá. Probudí se, až ji pochovají do hrobky, kde už na ni bude čekat Romeo. Julie souhlasí a Vavřinec pošle mnicha Jana, aby o tom plánu dal vědět Romeovi.

Kapulet mezitím připravuje svatbu, kterou se rozhodne ještě urychlit, aby se konala už ve středu (hned druhý den). Julie ve svém pokoji mezitím vypije lektvar, který dostala od Vavřince. Druhý den ji chůva nalezne v posteli „mrtvou“, čemuž nikdo nemůže uvěřit.

Páté dějství

Sluha Baltazar dorazí za Romeem a sdělí mu, že Julie zemřela. Romeo se okamžitě vydá zpět do Verony a před odjezdem si ještě koupí prudký jed. Mnich Vavřinec mezitím potká Jana, od kterého se dozví, že kvůli morové karanténě nebylo možné Romeovi zprávu předat, takže dosud netuší, že Julie není doopravdy mrtvá.

Je noc, Julie je pochována a Paris je na hřbitově u hrobky Kapuletových. Na hřbitov vstoupí i Romeo, kterého Paris napadne, protože si ve tmě myslí, že je to vykradač hrobů. Romeo ho však přemůže a později zjistí, že ten, koho právě zabil, je Paris. Když Romeo uvidí ležet Julii v hrobě, z žalu vypije jed a zemře. Na hřbitov přijde i Vavřinec, který v hrobce nalezne mrtvého Parise a Romea, Julie se v tu chvíli začne probouzet. Když se Julie dozví, co se stalo, probodne se Romeovou dýkou.

Po chvíli vstoupí do hrobky vévoda, Kapulet, Kapuletová a další. Vstoupí i Montek a oznámí, že mu v noci zemřela žena zármutkem nad synovým vyhnáním. V tu chvíli i uvidí v hrobce svého mrtvého syna Romea. Všichni se nakonec dozvědí, co se právě stalo.

Vévoda řekne, že za neshody Monteků a Kapuletů pykají úplně všichni, načež se oba rody usmíří, aby už nikdy k takové tragédii nedošlo.